

RAPPORT : Alg. 38.D 270.Ir. Th. W. Young.Recente dijkvallen in Zeeland.

1937. 17 blz. 24 foto's. 7 bijl.

Op 14 December 1936 kwam een dijkval voor in de calamiteuze Willem Anna-polder en op 29 Jan. d.a.v. in de Oud-Noordbevelandse polder.

Volgens Hogerwaard en ook volgens Ir. Lambrechtsen (1866) is de gevaarlijke diluviale zandlaag in Zeeland die welke vaak reeds op ca. 3 m - NAP begint en een dikte heeft van 20 m of meer. Tussen Wemeldinge en Kattendijke is bij een boordiepte van 45 m de onderkant zelfs nog niet bereikt. Er heerst gebrek aan samenhang en de doordringbaarheid voor water is groot. Het gevaar bestaat vooral bij ongeroerde grond. Schr. trekt daaruit de conclusie, dat het gunstig moet zijn dijken te projecteren op alluviale aanzandingen.

Door de Provinciale Waterstaat in Zeeland wordt sedert 1882 een "register van oever- en dijkvallen" bijgehouden. Tot en met 1936 staan daarin geregistreerd 136 vallen onder vermelding van alle gegevens daaromtrent. Een gemiddelde grootte is ongeveer 4 ha (200 m lengte op LW gemeten). Een grote was die van 1914 in de Thoornpolder (lengte 470 m, opp. 6,05 ha), ook die van de Kaloot van 1874 was zeer groot (lengte 560 m, opp. 7,5 ha).

De "Raad van de Waterstaat" nam in 1860 het vraagstuk der dijkvallen in studie. Het resultaat was het "stelsel der vaste punten". Het "vallengebied" wordt daarbij begrensd gedacht door een cirkelboog, rakende aan twee opeenvolgende vaste punten en met het middelpunt in de as van de voorliggende geul. De bestorting van de vaste punten bedraagt 1 ton per m². De verdediging reikt tot het diepste punt van de geul.

Schr. meent, dat het "vallengebied" ruimer moet worden genomen dan de grenscirkel aangeeft. De eigenlijke primaire oorzaak wordt ook niet weggenomen, d.i. de slechte bodemtoestand.

De val van de calam. W. Annapolder geschiedde 1 uur na HW, een dijkwerker was ooggetuige. Het gevaarlijke gedeelte werd na de val versterkt met aaneengesloten zinkstukken ter breedte van 50 m en met een bestorting van 1 ton per m². Kosten f. 250.000.-

De val van de Noordbeveland-polder geschiedde bij een betrekkelijk grote getijdaling (22 % groter dan normaal). De lengte van de val was 200 m, de inscharing 75 m. Volgens de theorie van de cirkelboog is het nu beschadigde dijksgedeelte gedoemd om eens te verdwijnen. Volgens mededeling zou de beschadigde dijkshoek worden prijsgegeven.

Schr. dringt aan op een hernieuwde diepgaande studie van het vraagstuk der oevervallen in verband met onze betere hulpmiddelen (lab. voor grondonderzoek, asfalt).